

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

► การบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจน ใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

▶▶ การบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ

หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ โดยสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือวัสดุต่าง ๆ จากวัสดุท้องถิ่น หรือวัสดุเหลือใช้มาใช้งาน

ความพอประมาณ

หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคต

► การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการศึกษา

การทำให้เด็กรู้จักการพอเพียง ปลูกฝัง อบรม เพื่อให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมโดย สอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการ ให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆ

► การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการศึกษา (ต่อ)

วิธีการ

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักประสบการณ์จริง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างเป็นส่วนรวมสมดุล
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สนใจสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและ อำนวยความสะดวก
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาและทุกสถานที่

► การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการศึกษา (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้ของที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดกิจกรรม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระในหลักสูตรตามมาตรฐานการเรียนรู้ และสอดคล้องกับความรู้พื้นฐานในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยยึดหลักสำคัญ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง	ดวงดาวบนท้องฟ้า
ชื่อวิชา วิทยาศาสตร์พื้นฐาน รหัส ว	23102	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	จำนวนเวลาเรียน 6	ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว 7.1 เข้าใจวิวัฒนาการของระบบสุริยะ กาแล็กซี และเอกภพ การปฏิสัมพันธ์ภายในระบบสุริยะ และผลต่อสิ่งมีชีวิตบนโลก มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ว 7.1 ม.1-3/2 สืบค้นและอธิบายองค์ประกอบของเอกภพ กาแล็กซี และระบบสุริยะ

ว 7.2 ม.1-3/3 ระบุตำแหน่งของกลุ่มดาว และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดวงดาวที่เราสังเกตเห็นบนท้องฟ้าเกือบทุกดวงเป็นดาวฤกษ์ จะมี 5 ดวงเท่านั้น ที่เป็นดาวเคราะห์ ดาวฤกษ์ที่ปรากฏนักษัตรศาสตร์ได้จัดแบ่งเป็นกลุ่มๆ เรียกว่า กลุ่มดาว เช่น กลุ่มดาวจักราศี กลุ่มดาวที่ใช้บอกทิศเหนือและฤดูกาล เพื่อความสะดวกในการศึกษาดวงดาวต่างๆ บนท้องฟ้า จึงใช้แผนที่ซึ่งแสดงตำแหน่งของดาวฤกษ์และกลุ่มดาว เรียกว่า แผนที่ดาว

ดาวฤกษ์ส่วนใหญ่บนท้องฟ้าเคลื่อนที่ปรากฏจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก แต่ดาวเหนือเป็นดาวฤกษ์ที่ปรากฏอยู่ที่ตำแหน่งเดิมตลอดเวลา เนื่องจากแกนหมุนของโลกที่ผ่านขั้วโลกเหนือชี้อยู่ในตำแหน่งใกล้เคียงกับดาวเหนือ เราสามารถหาตำแหน่งดาวเหนือ และทิศเหนือได้จากกลุ่มดาวที่ได้จากทิศเหนือ คือ กลุ่มดาวจระเข้ กลุ่มดาวค้างคาว และกลุ่มดาวนายพราน

ระบบของดวงดาวที่ประกอบด้วยกลุ่มดาวฤกษ์ เนบิวลา และวัตถุท้องฟ้าอื่นๆ รวมเรียกว่า กาแล็กซี ระบบสุริยะเป็นส่วนหนึ่งของกาแล็กซีทางช้างเผือก ระบบที่รวบรวมกาแล็กซีหลายแสนล้านกาแล็กซีเข้าด้วยกันตลอดจนวัตถุต่างๆ ในท้องฟ้า เรียกว่า เอกภพ (Universe)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

ดวงดาวบนท้องฟ้า

1. การบอกตำแหน่งของวัตถุท้องฟ้า
2. กลุ่มดาว

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
 - ทักษะการคิดสร้างสรรค์

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. อยู่อย่างพอเพียง
4. มีจิตสาธารณะ

6. ชิ้นงาน ภาระงาน

1. นิทานจากดวงดาว
2. ประดิษฐ์แผนที่ดาวอย่างง่าย

7. การวัดประเมินผล

7.1 การประเมินผลการเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ดวงดาวบนท้องฟ้า

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียน

1. กิจกรรม ระยะเชิงมุม

2. กิจกรรม คูดาวให้เป็น

7.3 การประเมินหลังเรียน

- แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง ดวงดาวบนท้องฟ้า

- ประเมินแผนที่ดาว และนิทานจากดวงดาว ที่นักเรียนสร้างขึ้น

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ดวงดาวบนท้องฟ้า

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ระยะเวลาขงมม (3 ชั่วโมง)

(การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เทคนิค think pair share และเทคนิค KWL)

1. ครูให้นักเรียนออกมาเล่นข่าวเกี่ยวกับดาราศาสตร์ ในปัจจุบัน และครุณำนักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่ได้จากการนำเสนอข่าว
2. ครูแจ้งนักเรียนว่าวันนี้เราจะเรียนเรื่อง “ระยะเวลาขงมม” และให้นักเรียนคิดว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจอะไรบ้าง โดยบันทึกในใบกิจกรรมที่ 1 สิ่งที่ฉันรู้ สิ่งที่ฉันต้องการรู้ สิ่งที่ฉันรู้แล้ว (เทคนิค KWL)
3. ให้นักเรียนจับคู่และร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับระยะเวลาขงมม (think pair share)
4. ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนอีก 1 คู่ (4 คน) แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับระยะเวลาขงมม บันทึกสรุปลงในใบกิจกรรมที่ 1 ให้ตั้งชื่อกลุ่มด้วยภาษาที่ไม่ซ้ำใคร
5. ให้นักเรียนศึกษากิจกรรมเรื่อง ระยะเวลาขงมม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ลงมือปฏิบัติกิจกรรม และบันทึกผลกิจกรรมลงในสมุด
6. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นจากการร่วมกลุ่มคิดและบันทึกผลการทำกิจกรรม ระยะเวลาขงมม (think pair share : มีการแบ่งงานกันตามศักยภาพ **มีเหตุผล**ตามความเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละคน คือ รู้จัก**พอประมาณ**)
7. ให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงในใบกิจกรรมที่ 1 ในช่องสุดท้าย ส่วนสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้คำตอบให้นักเรียนไปสืบค้นข้อมูลและมานำเสนอในชั้นเรียนเพิ่มเติม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (**คุณธรรม**)
8. ให้นักเรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้จากสิ่งที่ได้เรียน(อนุทิน) ส่งก่อนเรียนชั่วโมงถัดไป (**พอประมาณและมีเหตุผล**)

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง แผนที่ดาว (3 ชั่วโมง)

(จัดการเรียนรู้แบบ Basic Teaching Model และเทคนิคการสอนแบบ สาธิต)

1. ครุณำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนดูวิดีโอเกี่ยวกับกลุ่มดาวต่างๆ บนท้องฟ้า และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายร่วมกัน
2. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนให้นักเรียนทั้งชั้นนับเลข 1 – 10 และให้แต่ละคนที่นับเลขเดียวกันไปรวมกลุ่มกัน
3. ครูสาธิตวิธีการประดิษฐ์แผนที่ดาวอย่างง่าย และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประดิษฐ์แผนที่ดาวคนละ 1 แผนที่ (ใช้ประโยชน์จากแผนที่ดาวที่สามารถทำได้ด้วยตนเอง **พอประมาณ และมีเหตุผล**)
4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากเลือกกลุ่มดาวที่ทำการศึกษา (กลุ่มดาว หมีเล็ก ค้างคาว และนายพราน และกลุ่มดาวจักรราศี)
5. ครูอธิบายการใช้แผนที่ดาว และให้นักเรียนศึกษากลุ่มดาว และหาดาวเหนือ และการขึ้นตกของกลุ่มดาวต่างๆ ในแต่ละวันจากแผนที่ดาวตามที่นักเรียนจับสลากได้ บันทึกกิจกรรมลงในสมุด และส่งตัวแทนกลุ่มออกมาอภิปรายร่วมกันหน้าชั้นเรียน (แลกเปลี่ยนความรู้กัน **มีความรู้และคุณธรรม**)
6. นักเรียนสรุปความรู้จากการแลกเปลี่ยนความรู้จากการนำเสนอหน้าชั้นเรียนทุกกลุ่มลงในสมุด
7. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างนิทานจากกลุ่มดาวที่กลุ่มตนเองได้รับมอบหมาย และแต่ละกลุ่มมานำนิทานหน้าชั้นเรียนในชั่วโมงถัดไป

■●▲ กิจกรรม

นักศึกษาศึกษาการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้
ของสถานศึกษาจาก Cliop VDO

<https://www.youtube.com/watch?v=8-pt5ymqzyo>